TÉMA 1: Értékekről szóló viták

Anyaggyűjtés

Mohamed próféta (570-632)

T 1/15 A Korán, mint az emberi élet mintaképe

„A világ összes eddig napvilágra került könyve közül a Korán az egyetlen, mely az emberi élet teljes mintaképét tartalmazza. A Korán erkölcsi és vallási tanításai arra a célra és igyekezetre irányulnak, hogy muszlimokat vagy hívőket (Mu'min) képezzenek, erényes társadalmat, vagyis iszlám Ummát hozzanak létre. A Szent Korán ugyanakkor a magasabb erkölcsről szóló értekezés is, egy olyan könyv, amely nemesebb értékekhez vezet, a gyakorlatias jellegű törvények teljes rendszere illetve modellje (Sharia)." (KHAN, 1987, S. V u. VI)

„A Korán a vallásos hagyományokat, a társadalmi rendet és a politikai körülményeket, valamint az ember egész életét átfogó és meghatározó összefoglaló mű. A Korán a muszlimok számára a törvények ősi normája, az iszlám kézzel fogható valósága. A Korán nem csak a próféta összes tanításának összefoglalása, amely a hagyományok széles folyamából táplálkozik, hanem a létező legnagyobb tekintély, Isten szava a próféta szája által, mely szó megalapította az iszlámot." (ABDULLAH, 1987, XIX. o.)

T 1/16 Az iszlám Umma (vallási közösség) célkitűzései

110 „Ti vagytok a legjobb közösség, amely az emberek között valaha is létrejött. Megkövetelitek az igazat és tiltjátok az erkölcstelent, valamint hisztek istenben. Ha a könyv népe is hinne, az jobb lenne nekik. Közöttük is vannak hívők, de a legtöbb közülük bűnös…"*

*113 „Ők sem mind egyformák. A könyv népében is van egy igaz közösség. Isten szavait különböző éji időkben olvassák fel, miközben a földre borulnak**. 114 Hisznek istenben és az utolsó ítélet napjában. Megkövetelik az igazat és tiltják az erkölcstelent, a legnagyobb igyekezettel törekszenek a jó dolgokra. Ők a becsületesek közé tartoznak. 115 Amit a jóért tesznek, azért nem fognak hálátlanságot kapni. Isten számon tartja az istenfélőket.* (KORÁN 3. Szúra, 110, 113, 114, 115)

** a könyv népe = a zsidók és a keresztények ** keresztény telepesekre vagy szerzetesekre gondolnak*

„… A Koránban az áll, hogy a muszlimok a legjobb Umma (vallási közösség), amelyet isten valaha is létrehozott a földön. Ezen vallási és kulturális közösségszimbólumnak valamint a valóságnak a hiányos egyezése rossz érzéseket kelt bennük, a világot rendetlenségként érzékelik. A szimbólumot valóságszerű kisugárzás veszi körül, amely a befolyása alatt álló emberekben a politikai harciasságra való felhívásként jelenik meg." (TIBI, 1991, 27. o.)

T 1/17 A különböző társadalmi rendszerű területek besorolása az iszlám szemszögéből

„A klasszikus iszlám jogértelmezés két nagy területre osztja fel a világot: az iszlám világa (dar al-islam) és a háború világa (dar al-harb.) Az iszlám világában az iszlám törvények és az iszlám által meghatározott társadalmi rend valamint politikai struktúra uralkodik. A nem muszlim területeket általánosan a háború területének nevezik. Minden muzulmánnak kötelessége, hogy a saját területét megvédje az ellenség támadásaitól.
Ezen kívül aktívan közre kell működniük abban is, hogy a nem muszlim területeken Isten törvényét győzelemre vigyék és isteni törvénykezést juttassák érvényre.

Ez nem jelenti azt, hogy egy iszlám állam semmilyen politikai, kulturális vagy gazdasági kapcsolatot nem tarthatna fenn egy nem iszlám állammal. A jogtudósok a békés időszak alatt a háborús területet a béke vidékének (dar al-sulh) vagy a szerződés vidékének (dar al-'ahd) nevezik. Azonban kiemelik, hogy a kieszközölt szerződés és a megegyezésen alapuló békés időszak ellenére az iszlám állammal nem lehet egyenrangú egy nem iszlám ország. (KHOURY, 2004, 7.o.)

T 1/18 Az iszlám és a fundamentalisták politikai céljai

"A szent háború mai értelmezése"

A hagyományok szélsőséges hívei és a muszlimok az iszlám jogrendszer klasszikus formáját képviselik. A muszlimok közül a radikális, militáns ághoz tartozók nem tudják elfogadni a vallások sokszínűségét, nem tudnak beletörődni a különböző politikai és társadalmi rendszerek létezésébe.

Jelentős számú gondolkodó és jogtudós számára az iszlám olyan vallás, amely elsősorban a békéért küzd. Mégis vannak olyan körülmények, amelyek alapján a háború elkerülhetetlennek illetve helyénvalónak tűnik. Ilyen eset a honvédő háború, a megtámadott vagy üldözött muszlimok védelme a nem iszlám országokban és az iszlám hittérítő munka akadályoztatása … .

A hagyományos fogalmak mellett egyes tudósok bevezettek egy új fogalmat is: dar al-da'va, vagyis a tanok hirdetésének területe, ami az erőszak alkalmazásáról való lemondást jelenti.

A harcias elmélet mellett, amely Isten ügyének szolgálatát jelenti („Szent Háború") létezik az iszlámban egy olyan meggyőződés is, hogy az iszlám békét akar, és az ennek megfelelő békés elméletnek is megvannak elméleti alapjai.

Az iszlamisták és a militánsok főbb alapelvei

Isten muszlim harcosai az iszlamisták soraiból verbuválódnak. Ők a társadalom és az állam iszlamizálását illetve újra iszlamizálását követelik.

A muszlimok céljai ma

- *A szociális és gazdasági problémák megoldása*
- *Az elidegenedéstől való megszabadulás (a gyarmati idők maradványa)*
- *Az iszlám közösség egysége (Umma)*
- *Iszlám gazdasági rend*

Viták a Nyugattal

Igent mondanak a tudományra és a technikára, az anyagi jólétre és az egyéni boldogság keresésére. Sok dolgot azonban elutasítanak:

A vallás területén:

- *A Nyugat agresszív elvilágiasító ideológiája*
- *A tételes jog elválasztása az isteni törvényektől*
- *A demokrácia, amely az Istenben való hit helyébe az államban való hitet helyezi*
- *A tudományok és a materialista fejlődés istentagadása*
- *Dekadens társadalom, erkölcsi hanyatlás a családban és a társadalomban*
- *Kettős morál, eltérő mércék és eljárásmódok*
- *Uralkodásra, egyeduralomra való törekvés*

Kihívások a Nyugattal szemben

A rendről alkotott elképzelés az iszlám szemszögéből az isteni törvények megvalósulását jelenti. A hithű muzulmánok szemében ez mérhetetlen előnnyel bír, mert a rend alapjában véve nem emberi mű, hanem éppenséggel egy isteni kinyilatkoztatás. Ez minden muzulmán szerint igaz, és az egész világon úgy mutatják be az embereknek, mint a legjobb alternatívát a Nyugat demokratikus intézményrendszerével szemben.

A harcias iszlamisták érzékelik a Nyugat előnyét a tudomány és a technika területén, egyeduralomra törő politikáját, valamint agresszív módon folytatott gazdaságpolitikáját, és mindezt állandó fenyegetésként élik meg a muzulmánok jövőbeli esélyei szempontjából. A Nyugat, a világban elfoglalt helye alapján, az iszlám számára állandóan útban lévő akadályt jelent, elnyomja a muszlim népek különféle érdekérvényesítését, minden esélyt elrabol előlük, hogy a nemzetközi hatalom különböző területein közreműködhessenek.

A fentiekből ered a nyugatiak elleni gyűlölet, azzal vádolják a Nyugatot, hogy az iszlámot le akarják győzni és el akarják venni a muzulmánoktól a szebb jövő reményét.

„Amennyiben az iszlám reménytelen helyzetértékelése túlzott vallási önbecsüléssel és az egyéni élethelyzet égető kilátástalanság-érzetével párosul, mint ez a türelmetlen szélsőségesek esetében is történik, akkor ez a keverék elkerülhetetlenül robbanáshoz vezet, például a közelmúlt merényletei is ennek következményeként jöhettek létre.” (KHOURY, 2004. 8-9.o.)